

ADI.....

T.C İNKILAP TARİHİ

DOĞRU.....

SOYADI.....

VE
ATATÜRKÇÜLÜK
- ÖRNEK SORULAR -5

YANLIŞ.....

Nurul Kadir GÜNDÜZ

1. Mustafa Kemal, gönüllü katıldığı Trablusgarp Savaşı'nda askerlikle ilgili mesleki bilgisini geliştirmiştir. Trablusgarp Savaşı'nda gayrinizami harp (düzenli ordunun olmadığı savaş) taktiklerini öğrenmiştir. Otorite tesis etmek, başkalarını ateş altında idare etmek, yokluklar içinde savaşı sürdürmek, teşkilatçılık, az kuvvetle iş görmek, inisiyatifi ele almak ve askerde mücadele ruhunu diri tutmak gibi savaşın incelikleriyle ilgili bilgisini ve pratiğini artırmıştır.

Buna göre Trablusgarp Savaşı Mustafa Kemal'e;

- I. kısıtlı imkânlarla mücadele etme,
- II. düzensiz askerî birlikleri yönetme,
- III. askerlerin motivasyonunu sağlama

Tecrübelerinden hangilerini kazandırmıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

(Mayıs-2023)

2. Mustafa Kemal Atatürk, J.J. Rousseau'nun "Toplumsal Sözleşme" eserinde yer alan "Egemenlik hiçbir şekilde bırakılamaz ve devredilemez, yine o nedene bağlı olarak vekaleten yürütülemez. Egemenlik kamuoyunun iradesini içerir." şeklindeki sözlerin altını çizmiş ve bu sözü temel ilke olarak benimsemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi J.J. Rousseau'nun bu fikirlerinin Mustafa Kemal üzerindeki etkisinin bir sonucu olarak gerçekleşmiştir?

- A) İstiklal Mahkemelerinin kurulması
- B) Tekâlif-i Milliye Emirlerinin yayınlanması
- C) Düzenli ordunun kurulması
- D) TBMM'nin açılması

(Mayıs-2023)

3. Büyük Millet Meclisi 23 Nisan 1920 Cuma günü Ankara'da törenle açıldı. Meclisin ilk günkü toplantısına en yaşlı üye olan Sinop Milletvekili Şerif Bey başkanlık etti. Şerif Bey açış konuşmasında, işgallere boyun eğmenin yabancıların esareti altına girmeyi kabul etmek anlamına geleceğini belirterek şunları söyledi: "Bu yüce Meclisin en yaşlı başkanı sıfatıyla ve Allah'ın izniyle milletimizin iç ve dış tam istiklal dâhilinde mukadderatını (kaderini) doğrudan üstlendiğini ve idare etmeye başladığını bütün dünyaya ilan ederek Büyük Millet Meclisini açıyorum."

Şerif Bey bu konuşmasıyla Büyük Millet Meclisi'nin aşağıdakilerden hangisini amaçladığını vurgulamıştır?

- A) Saltanatın gücünün artırılmasını
- B) Kuvvetler ayrılığının sağlanmasını
- C) Tam bağımsızlığın gerçekleştirilmesini
- D) Anadolu'daki iç isyanların önlenmesini

(Mayıs-2023)

4. Mustafa Kemal'in Mondros Ateşkes Antlaşması sonrasında başlayan işgaller karşısındaki düşünceleri şöyledir: "Türk ata yurduna ve Türk'ün bağımsızlığına saldıranlar, kimler olursa olsun onlara bütün ulusça silahlı olarak karşı çıkmak ve onlarla savaşmak gerekiyordu. Bu önemli kararın bütün gereklerini ilk gününde açıklamak elbette yerinde olamazdı.

Uygulamayı birtakım evrelere ayırmak ve olaylardan yararlanarak ulusun duygu ve düşüncelerini hazırlamak ve adım adım ilerleyerek amaca ulaşmaya çalışmak gerekiyordu."

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili,

I. Vatanın bir bütün olarak savunulmasını istemiştir.

II. Egemenliğin millete ait olduğunu vurgulamıştır.

III. Mücadelenin aşama aşama yürütülmesi gerektiğini savunmuştur.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

(Mayıs-2023)

5. Kütahya-Eskişehir Savaşlarının tüm şiddetiyle devam ettiği günlerde dönemin Maarif Vekili Hamdullah Suphi Bey'in erteleme önerisine rağmen Maarif (eğitim) Kongresi'nin toplanmasını isteyen Mustafa Kemal Atatürk, kongrenin açış konuşmasında şunları söylemiştir: "Eğitimidir ki bir milleti hür, bağımsız, şanlı, yüksek bir toplum hâlinde yaşatır veya bir milleti kölelik ve yoksulluğa terk eder... Doğu ve Batı'dan gelen bütün tesirlerden uzak, millî ahlak ve tarihimize uygun bir kültür kastediyorum. Çünkü millî dehamızın tam gelişmesi, böyle bir kültür ile temin olunabilir."

Buna göre Mustafa Kemal Atatürk'ün eğitim anlayışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bağımsız devlet anlayışına uygun olmalıdır.
- B) Yabancı okulların sayısı artırılmalıdır.
- C) Eğitimde geleneksel metotlar devam ettirilmelidir.
- D) Doğu ve Batı kültürünün sentezi benimsenmelidir.

(Mayıs-2023)

5. İsmet Bey Birinci İnönü Savaşı ile ilgili Meclise şu telgrafi göndermiştir:

“Askerlerimiz bugün de aralıksız devam eden düşman taarruzlarını, bir an gerilemeksizin göğüslüyorlar; Yunanların ilerlemesine imkân bırakmıyorlardı. Şüphesiz ki ordumuz, bu taarruzlar karşısında ağır zayıat veriyor; ama canından aziz bildiği kutsal vatan topraklarını her ne pahasına olursa olsun müdafaa etmekten geri kalmıyordu. En nihayet tükenen, gücü kırılan düşman oldu. İki gündür devam eden taarruzlarından bir başarı elde edemediğini, edemeyeceğini anladı. Artık bu safhada onlar için yapılacak bir şey vardı: Geri çekilmek!”

Verilen bilgiye göre aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Millî Mücadele'nin askerî safhası sona ermiştir.
- B) Yunan ordusu Anadolu'yu boşaltma kararı almıştır.
- C) Başarılı bir savunma yapan Türk ordusu zafer kazanmıştır.
- D) Türk ordusu kısa sürede kayıplarını telafi etmiştir.

(Mart-2022)

6. “Biz, memleket halkı, kişi ve çeşitli sınıf mensuplarının birbirlerine yardımlarını aynı kıymet ve nitelikte görürüz. Hepsinin menfaatlerinin aynı derecede ve aynı eşitlik duygusu ile karşılanmasına çalışmak isteriz. Bu şeklin, milletin genel refahı, devlet bünyesinin sağlamlştırılması için daha uygun olduğu kanaatindeyiz. Bizim düşüncemizde; çiftçi, çoban, amele, tüccar, sanatkâr, asker, doktor, kısacası herhangi bir sosyal müessesede çalışan bir vatandaşın hak, menfaat ve hürriyeti eşittir. Devlete, bu anlayış ile azami yardımcı olmak ve milletin güvenci ve iradesini yerinde sarf edebilmek, bizce, bizim anladığımız anlamda halk hükûmeti idaresi ile mümkün olur.”

Mustafa Kemal'in bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisine vurgu yaptığı söylenemez?

- A) Millî egemenlik
- B) Birlik ve beraberlik
- C) Toplumsal dayanışma
- D) Tam bağımsızlık

(Mart-2022)

7. Aşağıda millî varlığa düşman cemiyetlerden bazıları verilmiştir

İngiliz Muhipleri Cemiyeti

Osmanlı Devleti'nin İngiltere'nin koruması altında varlığını devam ettirmesi gerektiğini savunmuştur.

Wilson Prensipleri Cemiyeti

ABD gibi güçlü bir devletin koruyuculuğunda Osmanlı Devleti'nin kurtulabileceği düşüncesini savunmuştur

Verilen bilgilere göre bu cemiyetlerin;

- I. bağımsızlık,
- II. manda ve himaye,
- III. sömürgecilik

Hangilerine ters düştüğü söylenebilir?

- A) Yalnız I
 - B) I ve II
 - C) II ve III
 - D) I, II ve III
- (Mart-2022)

8.

Osmanlıcılık

Osmanlı Devleti'nde yaşayan halkın tamamı din, dil ve etnik yapısı dikkate alınmadan aynı haklara sahip olacaktı. Böylece toplumda eşitlik sağlanacak ve farklı milletlerden oluşan devlet dağılmaktan kurtulacaktı.

Batıcılık

Osmanlı Devleti yönetim ve hukuk alanıyla toplumsal alanda Avrupa devletleri gibi modern bir devlet olursa ülkede yaşayan gayrimüslimler ayrılık fikrinden vazgeçecekler ve böylece devletin dağılması önlenmiş olacaktı.

Aşağıdakilerden hangisi bu fikir akımlarının ortak amaçları arasında gösterilemez?

- A) Toplumda demokrasi bilincini yerleştirmek
- B) Devletin varlığını devam ettirmek
- C) Birlik ve beraberliği sağlamak
- D) Milliyetçi isyanları önlemek

(Mart-2022)

9. Fransız İhtilali'yle birlikte hürriyet, eşitlik, adalet ve milliyetçilik gibi fikirler yayılmıştır. Ortaya çıkan bu kavramlar dünya genelinde etki göstererek evrensel bir nitelik kazanmıştır. Özellikle milliyetçilik fikri çok uluslu imparatorlukları olumsuz etkilemiştir. Bu süreçte Fransızlar milliyetçilik fikrini “Her Millete Bir Devlet” sloganıyla dış politikada bir araç olarak kullanmış ve bunun da etkisiyle imparatorluklar parçalanma sürecine girmiştir.

Buna göre,

I. Ulus devlet anlayışı ortaya çıkmıştır.

II. Devletlerarasında ittifaklar kurulmuştur.

III. Fransa, milliyetçilik akımını yaymaya çalışmıştır.

Yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I
 - B) I ve III
 - C) II ve III
 - D) I, II ve III
- (Mart-2022)

10.

MİLLÎ MÜCADELE'DEKİ TARİHİ KARARLAR

Havza Genelgesi 28 Mayıs 1919 Anadolu'daki işgaller protesto edilmelidir.	Amasya Genelgesi 22 Haziran 1919 Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.	Erzurum Kongresi 23 Temmuz 7 Ağustos 1919 Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.
Sivas Kongresi 4-11 Eylül 1919 Kuvâ-yı Milliye'yi tek kuvvet tanımak ve millî iradeyi hâkim kılmak esastır.	Misak-ı Milli 28 Ocak 1920 Siyasi, adli ve mali gelişmemize engel olacak sınırlamalar kaldırılacaktır.	Teskilat-ı Esasiye Kanunu 20 Ocak 1921 Egemenlik kayıtsız, şartsız millettir.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Tam bağımsızlık ve toprak bütünlüğünü amaçlayan kararlar alınmıştır.
 - B) Mücadelede halkın iradesine ve katılımına önem verilmiştir.
 - C) İşgalci kuvvetlere karşı uzlaşmacı bir tavır sergilenmiştir.
 - D) Yeni bir Türk devletinin temelleri atılmıştır.
- (Mart-2022)